

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/191/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200034
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeniík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014200034.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniíka a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľky: Y.C. M., L. X, F., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28. novembra 2013 o vdovský dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10Sd/1/2014-45 zo dňa 31. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10Sd/1/2014-45 zo dňa 31. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 10Sd/1/2014-45 zo dňa 31.05.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2013 a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že odporkyňa rozhodnutím č. 426 028 7270 0 zo dňa 28.11.2013 podľa § 45 a § 46 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj len „zákon č. 100/1988 Zb.“) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o vdovský dôchodok. Krajský súd mal preukázané, že manželstvo navrhovateľky s nebohým Y. M. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 10C/236/88 zo dňa 29.11.1988, právoplatným dňa 05.06.1989. Žiadosťou zo dňa 12.10.2009 navrhovateľka požiadala o priznanie vdovského dôchodku po neb. Y. M., ktorý zomrel dňa 20.06.2003. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala, že v čase smrti bývalého manžela bola odkázaná na príspevok na výživu, pričom od 28.10.1998 navrhovateľka poberala starobný dôchodok. Nakoľko ku dňu rozvodu bola navrhovateľka pracovne činná, krajský súd konštatoval, že

výživou nebola odkázaná na príspevok od bývalého manžela a odporkyňa preto postupovala správne, keď jej žiadosť o dôchodok zamietla, nakoľko navrhovateľke tento nárok nevznikol.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že s bývalým manželom aj po rozvode žili v jednej domácnosti až kým neodišiel do domova dôchodcov, kde ho naďalej aj s dcérou navštevovali a dokonca chceli manželstvo znovu uzavrieť, ale z dôvodu potreby zadovážiť pre matricu doklady o zdravotnom stave bývalého manžela sa sobášny obrad odložil na 20.06.2003, čoho sa však už bývalý manžel nedožil, lebo ráno zomrel. Navrhla ako svedka všetkých udalostí vypočuť svoju dcéru.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V zmysle § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj len „OSP“) pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 1 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

Nebolo sporné, že Y. M. zomrel dňa 20.06.2003, teda za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. a ku dňu svojej smrti bol poberateľom starobného dôchodku. Taktiež nebolo sporným, že manželstvo navrhovateľky a Y. M. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 10C/236/88 zo dňa 29.11.1988, právoplatným dňa 05.06.1989.

V zmysle § 259 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 01.01.2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31.12.2003. Nárok navrhovateľky na vdovský dôchodok preto odporkyňa správne posudzovala podľa zákona č. 100/1988 Zb..

Podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý:

- a) splnil ku dňu smrti podmienky pre nárok na starobný dôchodok alebo splnil ku dňu smrti podmienku doby zamestnania potrebnej pre nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov alebo zomrel následkom pracovného úrazu, prípadne úrazu alebo ochorenia uvedeného v § 34 alebo
- b) bol požívateľom starobného, invalidného, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov.

Podľa § 46 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. na vdovský dôchodok má nárok aj rozvedená žena, ak bola v čase smrti bývalého manžela odkázaná na príspevok na výživu, ktorý jej bol povinný bývalý manžel poskytovať.

Nakoľko navrhovateľka ku dňu smrti Y. M. (k 20.06.2003) už nebola manželkou zomrelého, nemožno ju v zmysle právnych predpisov považovať za vdovu, a preto podmienky nároku na vdovský dôchodok podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. nespĺňa.

Okolnosť, že po rozvode manželstva bola navrhovateľka výživou odkázaná na príspevok od bývalého

manžela z predloženého administratívneho a ani súdneho spisu nevyplýva. Na pojednávaní konanom na krajskom súde dňa 31.05.2016 navrhovateľka uviedla, že v čase smrti bývalého manžela poberala len výživné na dcéru, pričom na domácnosť jej bývalý manžel neprispieval. Odkázanosť navrhovateľky na príspevok na výživu nevyplýva ani z písomných vyjadrení predložených navrhovateľkou a ani z jej tvrdení pred súdom, z dôvodu ktorého odvolací súd tento záver odporkyne, s ktorým sa následne stotožnil aj krajský súd, za sporný nepovažoval. Z uvedeného preto vyplýva, že navrhovateľka nespĺňa ani podmienky nároku na vdovský dôchodok podľa § 46 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Na tento právny záver nemá žiadny vplyv ani úmysel či vôľa navrhovateľky a teraz už zosnulého Y. M. manželstvo opätovne uzavrieť a ani potvrdenie Mesta Stupava, že s bývalým manželom skutočne plánovali uzavrieť sobáš práve v deň úmrtia Y. M., na čo navrhovateľka v priebehu konania opakovane poukazovala. Rovnako je právne irelevantné potvrdenie Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých v Stupave o tom, že Y. M. nebol zbavený spôsobilosti na právne úkony. Taktiež nebolo možné prihliadnuť ani na navrhovateľkino tvrdenie, že Y. M. dňa 18.06.2003 podpísal zrušenie rozvodu, nakoľko takýto prejav vôle je bez právnych účinkov.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že napriek všetkým dramatickým okolnostiam, ktoré navrhovateľku postihli, žiadny právny predpis neopravňuje nielen odporkyňu, ale ani súd, prihliadnuť či zohľadniť argumenty uvádzané navrhovateľkou. Navrhovateľka sa preto žiaľ mylne a neopodstatnene domnieva, že jej vznikol nárok na vdovský dôchodok po zosnulom Y. M..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v konaní nebola úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.